

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten
Diarienummer JU 2024/01476

Yttrande - remiss Skärpta regler om ungdomsövervakning och straffreduktion för unga (SOU 2024:39)

Justitiedepartementet har bjudit in Örebro kommun att svara på remissen Skärpta regler om ungdomsövervakning och straffreduktion för unga (SOU 2024:39). Sista svarsdag 22 november 2024.

Övergripande synpunkter

Örebro kommun kan konstatera att det finns ett behov av en skärpning då det saknas fungerande konsekvenser för de som begår allvarliga brott och de som återfaller. Straffet eller påföljden kan bidra med en annan effekt om Kriminalvården finns med över tid och också bidra till förbättrad insyn och kontroll. Det är positivt med ett gemensamt ansvar men det är samtidigt av vikt att ansvarsfördelningen är tydlig.

Specifika synpunkter

7. Ungdomsreduktion i åldrarna 15–17 år (s. 135–153)

Kan straffrabatten leda till fler påföljder för mindre allvarliga brott?

Örebro kommun anser att det kan betraktas som mer förebyggande då vård kan sättas in i ett tidigare skede. Om det inte döms ut böter som det kanske görs idag utan det i stället leder till vård eller ungdomstjänst skulle det också kunna bidra och underlätta för familjer där barnen döms till böter då många familjer redan kan vara skuldsatta.

10.4.2 Biträde till koordinatör

Det behöver förtydligas vem som ger uppdraget och är det Kriminalvården som gör bedömningen om vem som utses?

15.4.2 Konsekvenserna för den kommunala självstyrelsen (s. 332)

Det behövs ett förtydligande om det är Kriminalvården som avgör vårdbehov för behandlingar i sin verkställighetsplan eller har socialnämnden möjlighet att vara med vid bedömningen? Örebro kommun anser att det är positivt om kommunen får vara med och göra en bedömning om den unges behandling fast det behövs ett förtydligande omkring hur samverkan och förberedelser kan

komma att se ut. Exempelvis kommer yttrande från socialnämnden att begäras in för att göra bedömningen.

Övriga synpunkter

- Det är angeläget att det behöver göras något utifrån samhällets utveckling fast det behöver finnas en medvetenhet omkring om det tenderar att bli från vård till straff och bevakning. Det behöver vidare förtydligas i utredningen om socialtjänstens roll. Ska socialtjänsten så att säga bli en förlängd arm till straff utifrån utredningens förslag? Frågeställningen lyfts utifrån att vård och stöd är viktigt.
- Finns det en risk att de allra yngsta barn och unga utnyttjas i större utsträckning av kriminella grupperingar utifrån förslaget om den nya skärpningen för dessa åldersgrupper?
- Hur kommer det fungera när LVU-vård pågår samtidigt som den enskilde döms till ungdomsövervakning? Vad går först? Det framgår i utredningen att det inte ska finnas något hinder omkring detta utan mer ska ses som ytterligare ett lager med samhällsinsatser för den dömda. Det här behöver förtydligas och det behöver exempelvis framkomma vilka konsekvenser och effekter detta kommer bidra till. Det behöver också förtydligas och framgå vad det blir för konsekvenser om den dömda missköter sin dom om utvidgad ungdomsövervakning.

Anders Åhrlin (M)
ordförande
Kommunstyrelsens trygghetsutskott

Kommunstyrelsens trygghetsutskott

Sammanträdesdatum: 2024-10-15
Justeringsdatum: 2024-10-27
Anslagsdatum: 2024-10-29

§ 28 Svar på remiss från Justitiedepartementet om skärpta regler om ungdomsövervakning och straffreduktion för unga SOU 2024:39 Ju2024/01476

Ärendenummer: Ks 1098/2024
Handläggare: Liselott Bergqvist

Ärendebeskrivning

Örebro kommun har inbjudits att lämna yttrande över remiss, ”Skärpta regler om ungdomsövervakning och straffreduktion för unga” (SOU 2024:39) från Justitiedepartementet, Straffrättsenheten.

Utredningen föreslår bland annat att:

- ungdomsreduktionen för lagöverträdare i åldersgruppen 18–20 år avskaffas helt,
- ungdomsreduktionen för lagöverträdare i åldersgruppen 15–17 år förändras på så sätt att reduktionen i fortsättningen ska göras i skälig omfattning,
- ungdomsövervakning ska dömas ut i fler återfallssituationer.

Utredningen föreslår också att en ny påföljd, utvidgad ungdomsövervakning, införs. Påföljden ska ha samma grundstruktur som ungdomsövervakning men innehålla mer kontroll och övervakning under längre tid, samt inledas med ett två månader långt frihetsberövande. Under verkställigheten ska den dömde vara förbjuden att vistas utanför bostaden annat än på särskilt angivna tider och för bestämda ändamål, till exempel för att gå i skolan, arbeta eller annan aktivitet. Detta ska kontrolleras med så kallad fotboja.

Utredningen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2026. Sista svarsdag 22 november. Förlängd svarstid har inte beviljats.

Beslutsunderlag

Yttrande, daterat 2024-10-11

Tjänsteskrivelse, daterad 2024-10-11

Remiss – Skärpta regler om ungdomsövervakning och straffreduktion för unga – Delbetänkande av Utredningen om skärpta regler för unga Lagöverträdare

Missiv – Skärpta regler om ungdomsövervakning och straffreduktion för unga (SOU 2024:39)

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till Kommunstyrelsens trygghetsutskott:

- Förslag till yttrande antas och överlämnas till Justitiedepartementet.

Beslut

Kommunstyrelsens trygghetsutskott beslutar:

- Förslag till yttrande antas och överlämnas till Justitiedepartementet.